

Podružbljanje stanovanjskega gospodarstva

Svet za komunalna vprašanja in samoupravo v KS pri občinski konferenci SZDL je v decembru preteklega leta organiziral na temo krepitev podružbljanja in politizacijo hišne samouprave. Udeleženci posveta so ugotovili, da je potrebno uresničevati stališča Predsedstva CK ZKS, v kolikor želimo hitreje spreminjanje odnosov na stanovanjskem področju.

Na posvetu so bili sprejeti tile zaključki:

Socialistična zveza delovnega ljudstva mora dobiti v skupnosti stanovalcev hiše ustrezno akcijsko in politično organiziranost v obliki odborov v večjih hišah ali v obliki poverjenikov za manjše hiše, do drugih oblik, ki ustrezajo konkretnim razmeram in pogojem.

Prav tako mora skupnost stanovalcev hiše dobiti večjo vlogo pri gospodarjenju s hišo, tako v pogledu pravic kot odgovornosti. To pomeni, da je potrebno tudi v materialnem smislu izvršiti premik v korist hišni samoupravi in v okviru krajevne skupnosti ter stanovanjske skupnosti zagotoviti sistem združevanja sredstev, na načelih solidarnosti in vzajemnosti, kot tudi večjo učinkovitost zbranih sredstev z združevanjem za medsebojno kreditiranje.

Odgovornosti skupnosti stanovalcev hiše zadevajo celotno gospodarjenje s hišo, vključno s tekočim in investicijskim vzdrževanjem s tem, da se za dogovorjene naloge investicijskega vzdrževanja združujejo sredstva, na delegatskih osnovah sprejemajo odločitve v zboru stanovalcev v krajevni skupnosti, določene naloge, zlasti nujne intervencije in solidarnostno prelihanje sredstev pa se uresničuje

je prek stanovanjske skupnosti.

Istočasno mora skupnost stanovalcev hiše postati tudi subjekt komunalne skupnosti, da s tem presežemo obstoječe kupoprodajne odnose, ki veljajo med stanovalci oz. hišniki sveti na eni strani in komunalnimi delovnimi organizacijami kot so dobavitelji toplote, plina in energije na drugi strani.

V okviru organov socialistične zveze pa bo potrebno zagotoviti večjo skrb pri kadrovanju v hišne svete.

Udeleženci posveta so tudi predlagali, da se organizacija, v kateri združujejo svoje delo hišniki in snažilke, organizira tako, da bo možen optimalen vpliv stanovalcev na obseg in vrsto del, ki jih ti delavci opravljajo v hišah, da bo zagotovljen samoupravni položaj teh delavcev in da bo mogoče vzpostavljati medsebojne odnose glede pravic, obveznosti in odgovornosti v pogledu opravljanja del in zagotavljanja sredstev za ta dela.

S programom razvoja malega gospodarstva je zagotoviti obrtne, servisne in druge zmogljivosti, ki so potrebne občanom-stanovalcem za zadovoljevanje njihovih potreb. V tej zvezi je potrebno v samoupravi stanovanjske skupnosti in v okviru obstoječih specializiranih organizacij

za vzdrževanje, organizirati in zagotoviti sedaj manjkajoče zmogljivosti. Če tega ne bi uspeli zagotoviti, obstaja nevarnost, da se bodo sredstva višjih stanarin prelivala v cene storitev. Pristojnim organom v občini in mestu pa predlagamo, da prouče možnosti za tehnološko uspešnej-

še, predvsem pa modernejšo odstranjevanje snega s pločnikov, hišnikovo lopato iz prejšnjega stoletja naj zamenja ustrezna mehanizacija.

Udeleženci posveta podpirajo tudi delegate samoupravne stanovanjske skupnosti v stanovanjsko komunalni banki, da ponovno zahtevajo, da

ima skupnost stanovalcev hiše v družbenem upravljanju v pogledu najemanja kreditov vsaj enake možnosti kot lastniki stanovanj v hišah, kjer ni družbenih najemnih stanovanj. Prouči naj se možnost združevanja sredstev za medsebojno kreditiranje v okviru stanovanjske skupnosti. s.o.

Sprejete usmeritve za letoš

Zadnje dni lanskega leta so zasedali vsi trije zbori občinske skupščine. Da seje zborov niso bile nič »novoletne«, pač pa delovne, pričajo tudi obširni dnevni redi ter pomembna gradiva, ki so bila predložena delegatom v obravnavo. Med pomembnejšimi točkami naj omenimo le naslednje:

– Obravnavo predloga smernic za uresničevanje srednjeročnega družbenega plana občine Ljubljana Center za obdobje 1976–1980 v 1979;

– Obravnavo gradiva za pripravo prostorskega načrta območja občine Center

– Obravnavo predloga odloka o novelaciji zazidalnega načrta za območje zazidalnega otoka CO-1/8 »Majde Vrhovnik«

– Obravnavo osnutka programa dela Skupščine občine Ljubljana Center

– Obravnavo osnutka odloka o priznanjih občine Ljubljana Center

– Obravnavo informacije o urejanju, vzdrževanju in varstvu spominskih obeležij NOB

O smernicah za uresničevanje srednjeročnega družbenega plana naše občine smo ob-

širneje poročali ob predloženem osnutku, tako da tokrat povzemamo le nekaj najpomembnejših ugotovitev. Iz analize izvajanja družbenega plana v preteklih treh letih je ugotovljeno, da se predvidene poprečne rasti družbenega proizvoda, industrijske proizvodnje, realnega osebnega dohodka in sredstev za splošno porabo, realizirajo v skladu s postavljenimi planskimi nalogami.

Manj usklajeno pa so se v tem obdobju izvajale razvojne naloge na področju zaposlovanja, zunanjetrgovinske menjave, rasti produktivnosti dela in rasti sredstev za skupno porabo. Ta ugotovitev je tudi podloga za oblikovanje smernic za letošnje leto. Predvideva se, da bi lahko ob prizadevanjih celotnega združenega dela v letošnjem letu dosegli

– družbeni proizvod realno večji za 6 odstotkov,

– industrijsko proizvodnjo po fizičnem obsegu povečali za 6,5 odstotka;

– zaposlovanje povečevali po stopnji 1,2 odstotka

– produktivnost dela morali povečati za 4,7 odstotka

– izvoz blaga in storitev se bo povečal za 18 odstotkov uvoz pa le za 8,

– realni osebni dohodek na zaposlenega se bo povečal za 3,2 odstotka

– splošna poraba največ le za 5 odstotkov

– skupna poraba pa bi porasla za največ 6 odstotkov.

Na področju prostorskega razvoja je v prihodnjem letu pred nami pomembna naloga: izdelava osnov prostorskega plana občine, ki se bo vključil v prostorski plan Ljubljane v okviru programa »Ljubljana 2000«.

Smernice opredeljujejo tudi glavne naloge na posameznih področjih družbenih dejavnosti, družbene samozaščite in ljudske obrambe, kadrovske politike in krajevnih skupnosti.

– ab –

POGOVOR Z NUŠO KERŠEVAN

Gospodarstvo v letu 1979

Zgodaj zjutraj, ko je bila še noč, smo prišli na pogovor k Nuši Kerševan, predsednici izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Center, o nalogah gospodarstva v letošnjem letu.

»Vprašanje, za katerega mislim, da bi mu morali letos posvetiti posebno pozornost, je problem stanovanjskega vprašanja in prenove. Res je, da o tem problemu že vrsto let govorimo, vendar se bomo letos temeljito lotili teh nalog. Pripravljen je osnutek kompleksnega programa delovanja in nalog, ki pa že sodi v okvir priprav na naslednji srednjeročni plan in plan razvoja do leta 2000.

Za sposobnejšo trgovino

Na področju gospodarstva bo treba reševati vprašanje trgovine, ki ji, zaradi velikega deleža pri ustvarjanju družbenega proizvoda občine – ta znaša okoli 48 odstotkov, posvečamo že sedaj, v januarju, veliko pozornost. Na tem področju ugotavljamo veliko razdrobljenost. Ta se pojavlja tako v maloprodaji, posledica česar je nesposobnost teh OZD za povezovanje s proizvodnjo, prav tako pa imamo nekaj majhnih in zato tudi neučinkovitih OZD na področju grosistične dejavnosti. Če izhajamo iz določil zakona o združenem delu, marsikatera od teh temeljnih organizacij združenega dela ali delovnih organizacij ne bi mogla obstajati, ne da bi se povezo-

vala z drugimi večjimi asociacijami. Tretji problem na področju trgovine pa je nedvomno zunanja trgovina! Prek zunanjetrgovinskih organizacij, ki so v občini Ljubljana Center, poteka skoraj 60 odstotkov zunanjetrgovinske menjave Slovenije. Prav medsebojnemu povezovanju teh organizacij in njihovi boljši organiziranosti bomo letos posvetili veliko pozornosti.

Ne moremo si zapirati oči pred resnico, da so nekatere zunanjetrgovinske OZD živele predvsem na račun trenutne konjunkturo in uvoza v Jugoslavijo, njihov delež pri izvozu, ki je prav za naše gospodarstvo izredno pomemben, pa je bil neznamen ali ga sploh ni bilo. Zanimivo je, da se je z zunanjetrgovin-

sko dejavnostjo ukvarjalo tudi nekaj delovnih skupnosti. Do 11. 12. 1978, ko je bil rok, je ponovno dobilo registracijo 29 OZD, od 99, kolikor je bilo registriranih pred tem, na podlagi realnih cen pa lahko pričakujemo, da bo dobilo soglasje za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov še nadaljnjih 30 OZD. Približno tretjina OZD pa ne bo dobila zunanjetrgovinske registracije. Večina gre za manjše organizacije, ki so to dejavnost opravljale neorganizirano, ali pa tiste, ki so se z njo ukvarjale le občasno. Začeli smo z akcijo, da v vsaki taki OZD pripravimo pogovor, še posebno v tistih, ki so imele zanimive programe, da bi našli skupno z njimi realno perspektivo nadaljnjega razvoja v povezovanju z drugimi, večjimi OZD. Še poseben problem pa se pojavlja pri zastopniški dejavnosti, ker ugotavljamo, da take OZD ne izvajajo tistih določil zakona, ki nalaga skupna vlaganja v proizvodnjo, temveč so to v glavnem organizacije, ki se zadovoljijo z visokim zaslužkom, ki ga pa ne uporabijo za transfer moderne tehnologije ali pa za naložbe v proizvodnjo.

Dohodkovno povezovanje

Prav za področje trgovine imamo pripravljen akcijski program o obveznem izpolnjevanju določil zakona o združenem delu, ki ga bomo

predložili skupščini. Vsebina programa je, da bi morale OZD izpolnjevati določila zakona o združevanju dela in sredstev. Resnica je namreč, da procesi povezovanja ali, kot jih tudi imenujemo, integracijski procesi v večje in sposobnejše organizacije, tečejo prepočasi. Ponekod je čutiti celo odpore znotraj organizacije združenega dela pod parolo, kaj bi se združevali, saj nam gre za sedaj dobro. Samoupravni sporazumi o dohodkovnem povezovanju, vsaj po naši oceni, premalo temeljijo na samoupravnih sporazumih o dolgoročnem ali vsaj srednjeročnem planiranju. Zavedati se je namreč treba, da predstavlja samoupravno sprejeti plan tudi dohodkovne odnose, saj z njimi predvideš, kako boš dohodek ustvarjal in kako ga boš delil. Zaradi tega lahko rečemo, da so trdni le tisti samoupravni sporazumi o medsebojnem poslovnem sodelovanju, ki temeljijo na usklajenih planih razvoja.

Žal pa ugotavljamo, da so ti plani v OZD sicer sprejeti, vendar potem ostanejo v predalih in se le redkokdaj analizira njihovo izvajanje, prav tako pa se na osnovi teh analiz sprejemajo potrebni ukrepi in usmeritve za krajša obdobja. Da bi dosegli drugačen odnos do planov, pripravljamo posvete v OZD. Vanje vključujemo delegate, delavce v TOZD, individualne poslovodne organe, predsednike družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Le tako bomo lahko razčistili vprašanje, kaj je pomen planske funkcije v našem gospodarstvu. To je še toliko bolj pomembno, ker nas v letošnjem letu že čakajo številne naloge

pri pripravah za srednjeročni razvojni plan od leta 1980 do 1985 in oblikovanju smernic za pripravo plana do leta 2000.

Industrija beži

Na področju industrije in gradbeništva moramo ugotoviti, da je v naši občini industrija le slabo zastopana in se večinoma seli iz Ljubljane, deloma tudi zato, ker nima primernih pogojev, predvsem prostorskih. Zato smo tudi izdelali analizo prostora in študijo, v kateri smo analizirali, katera industrija bi bila primerna za Center in za posamezna področja ter možnosti razvoja. Poleg ostale industrije je za našo občino primerna elektronika, industrija medicinskih aparatov in podobne vrste industrije, ki ne zahtevajo veliko surovin, ne onesnažujejo okolja in ki niso povezane z velikimi transportnimi problemi, pač pa zagotavljajo visoko produktivnost ter zahtevajo veliko mero znanja.

400 podstrešnih stanovanj

Gradbeništvo je v Centru zastopano mnogo močneje in je tudi področje, na katerem lahko zasledimo močnejše integracijske procese. Toda ponovno lahko ugotavljamo, da ti procesi lahko potekajo med tistimi OZD, ki so že sedaj močne in se ob takih procesih več ali manj specializirajo, medtem ko se manjše gradbene organizacije povezovanja otepajo. Pri slednjih ugotavljamo mnogo premalo prizadevanj za povezovanje in zato